

Előfizetési árak helyben és vidéken:
 Egy évre ..... 12 korona
 Félévre ..... 6 korona
 Negyedévre ..... 3 korona
 Egy számszám ára ..... 12 fillér.
 Megjelenik vasárnap és csütörtök reggel.

HATÁRŐR

= UJVIDÉK, 1909. =

március 4. csütörtök

Szerkesztőség és kiadóhivatal
 Ujvidék, Petöfi-utca 47. szám.,
 ahová a lap szellemi és anyagi részét
 illető közlemények intézendők.
 Ilyen közleményeket és megkereséseket
 lapunk nyomdája is elfogad.

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT DÉLVIDÉKI HIVATALOS LAPJA

Lapvezér: Teleki Arvéd gróf.

Isten Hozott!

Ujvidék, 1909. márc. 3.

Városunk országgyűlési képviselője gróf Teleki Arvéd azt üzenete hű választóinak, hogy f. hó 7-én d. u. 3 órakor beszámolót tart kerületében Ujvidéken. Szól ez üzenet nemcsak választóinak, hanem Ujvidék minden polgárának. Ott is lesz mindenki nemzetiség, felekezeti különbség; a politikai pártállásra való tekintet nélkül mindenki, aki Ujvidéken a közügyek iránt csak némi érdeklődéssel viseltetik.

Teleki Arvéd gróf olyan képviselő, akinek ténykedéseiről, országos működéséről beszámoló tartása nélkül is tud nemcsak választókerületének minden polgára, hanem egész Magyarország. Alig néhány napja, hogy a román nyelven megjelenő Lupta c. ujságban egy nyílt levelet olvashattunk, amelyben felhívják nagynevű képviselőnk, gróf Teleki Arvédet, hogy a szerb nemzeti-ségi kérdéshez hasonlóan irányítaná a román nemzeti-ségi kérdést is. Elismeri ezen nyílt levél gróf Teleki Arvéd azon nagy érdemét, melylyel sikerült hazánk legintelligensebb, legvagyonosabb nemzetiségét, a szerbet magyarbaráttá tenni, vagy legalább is oda fejleszteni a magyarok és szerb nemzetiségünk közti viszonyt, mely a megértés, az üdvös együttműködés alapjául szolgálhat.

Megjelent a nyílt levél Manojlovits szerb radikális képviselőnek az országgyűlésen mult héten elmondott, óriási feltűnést keltő beszéde kapcsán, aki mint nemzeti-ségi képviselő először tört lándzsát edes magyar nyelvünknek a hadseregben történő bevonulása, érvényesülése érdekében. Egy szerb nemzeti-ségi képviselő ország-világ előtt hangosan átkialt a Lajtántuli oldalra: hadd tudja meg osztrák sógorunk, a szerb nemzetiséget tovább nem lehet a német nyelv mellé sorakoztatni. Ez politikai eredmény. Ha a többségre jutott független párt 3 évi felemás uralma alatt egyebet nem tett volna, minthogy nemzetiségünk egyikét a szerbet, ellenségünk sorából kiragadni és politikájának megnyerni sikerült: már nagyobb és üdvösebb munkát végzett, mint az összes uralkodó pártok 1867. év óta. Nos és ebben a történeti jelentőséggel bíró

munkában Teleki Arvéd gróf képviselőnk volt az uttörő vezér.

De ismerjük gróf Teleki Arvéd egyéb nagy alkotásait is.

Az országos politika terén ő jár elő jó példával, hogyan kell a független párt nemzeti programja mellett nemcsak kitartani, hanem mihelyt annak érvényesítésének ideje elérkezik, hogyan kell azért sikra szállani, harcolni. Az önálló nemzeti jegybanknak napirendre kerülése óta senki sem foglalkozik olyan komolyan, olyan kitartóan, olyan lelkesen ezzel a kérdéssel, mint éppen a mi képviselőnk gróf Teleki Arvéd. Tudjuk mindannyian, hogy gróf Teleki nem elégedett meg annak egyszerű hangoztatásával, hogy ő a nemzeti önálló bank hive, hanem nem kimélve fáradságot heteken, hónapokon át tartó munkával tanulmányozta ezen nehéz pénzügyi és alkotmányjogi kérdést. Ennek az óriási munkának tudható be mind az a nagyszerű számtalan felszólalás és cikk, melyet tőle a bankbizottsági üléseken hallottunk és lapban olvastunk.

Egy ilyen vezető hírlapi cikk keretében el nem mondható mindaz a közéleti, parlamenti tevékenykedés, melyre városunk nagybecsű képviselője hivatkozhatnék. De nem kevésbé értékes nekünk ujvidékieknek gróf Teleki Arvéd azon korszakalkotó munkálkodása, melyet Ujvidék városa és polgársága érdekében fejtett ki. Tisztán Teleki Arvéd gróf érdeme, hatalmas befolyásának bizonyossága, hogy már néhány hét múlva megkezdik a 800,000 illetve 1,000,000 koronába kerülő új magyar kir. főgimnázium, internatus, napközi otthon építését. A vasuti pályaudvarnak másfélmillióval tervezett kibővítése, kiépítése, a vársáncok lerombolása és így az ezzel nyerendő óriási vagyon érték Teleki Arvéd gróf fáradhatlan munkásságát, hatalmas közbenjárását fogja állandóan hirdetni. A sertéskereskedelem emelése érdekében készült vasuti vonal szintén csakis gróf Teleki intervenciója folytán épült ki a mult évben. De hagyjuk másokra, hogy mindazon eredményeket szedjék bokrétába, melyeket szeretett képviselőnk már eddig is városunk javára keresztül vitt. De egyet még itt és most akarunk megemlíteni: az állandó dunai közuti hidat! Nem évek, hanem évtizedek mulasztását pótolja, hozza helyre gróf

Teleki Arvéd, azzal a városunkra immens fontosságú tetteivel, hogy sikerült a középkorból reánk maradt Duna átkelési szerszám helyébe egy állandó közuti hidnak építéséhez az összes illetékes tényezők hozzájárulását és leendő támogatását kieszközölni. Ujvidék egy modern, nagyszabású, villanyvasútra is alkalmas közuti állandó hiddal! Hát lehetséges ez? Igen lehetséges volt. A sorsnak kedvező intézkedése küldött nekünk egy gróf Teleki Arvédet, aki mindezt a még néhány év előtt lehetetlennek látszó dolgot megteremtette.

Gróf Teleki városunk e nagyszerű képviselője, az ujvidékiek büszkesége eljön közénk szombaton e hó 6-án hogy a másnap, vasárnap tartandó beszámolóján mindazokkal találkozhatunk, akik őt szeretik, akik őt becsülik. Nos akkor ott lesz városunk apraja-nagyja, magyarja, szerbje, németje, ott lesz városunk egész polgársága. Csak jöjjön közénk. Isten hozta! — a.

Teleki Arvéd nálunk.

Városunk országos képviselője: *Teleki Arvéd* gróf vasárnap az őt szerető választói körébe érkezik, hogy a lezajlott politikai esztendő változatos eseményeiről beszámolót mondjon és résztvegyen a párt azon nagygyűlésén, a mely a magyar nemzeti bank mellett fogja szavát felemleni.

Ujvidék szabad királyi város már az 1907. év április 7-én tartott nagy népgyűlésén, e városnak hazafiságban edzett, kipróbált polgársága mint egy ember foglalt állást a negyvennyolcas párt programjának e sarkalatos pontja mellett. És most, amikor ez a nagyszabású és legelső országos nemzeti érdekek megvalósulása aktuálissá lett, amikor a bankközösséget fel akarjuk oldani, amikor az osztrákokkal való gazdasági kapcsolataink meg akarjuk lazítani: akkor Ujvidék, ez az erős hazafiságú város siet a harcolók sorába, hogy az ő szavának súlyával is a mérleget a nemzeti ügy javára billentse.

És Teleki Arvéd gróf, kinek közszereplését a legizibb hazafiság, a legkurucabb független vágy jelképezik, örömmel ragadja meg az alkalmat, hogy választói körében megjelenhessen és hírül adhassa innen az országnak, Ujvidék városa a hazafias harcban számára kijelölt helyén van és kötelességét becsületesen és hiven teljesíti.

Tudtára adja ezt a nemzeti kormányznak, erősítse annak a nemzeti bankért folyó harc sikerébe vetett hitét és üzenje meg Bécsnek

BOGDÁNY és TÁRSA

UJVIDÉK,
 Tökölly Imre-utca 11. sz.

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezeték, csatornázás és világítás berendező vállalat. Telefon 219.

Főtelep: Budapest, VI., Dálnok-utca 12. Telefon (Interurban) 988.

A tavaszi idény nőikelmoujdonságainak szakszerű, színek, minták és csoportok szerint való bemutatása f. évi február 20-án veszi kezdetét, amely célból a cég összes — számszerint 17. — kirakatjai női szövetekre lesznek átalakítva. Amidőn bátor vagyok az érdeklődő hölgyközönség figyelmét erre a maga nemében páratlan kiállításra felhívni, kérem beálló szükségleténél a cég elismert jó izléséről és versenyképességéről személyes meggyőződést szerezni.

KRÓN KÁROLY FIA Ujvidéken.

és annak kormányának, hogy a legdélibb, határszéli város is a nemzeti bankért harcol és miként a múltban, úgy a jövőben is ott lesz mindig és mindenhol, ahová őt a nemzeti jogokért harcoló vezérek tudni és látni akarják.

Fogadjuk őt oly páratlan szeretettel, mint amely szeretetet *Teleki Arvéd* gróf megérdemelt, aki városáért, kerületéért rövid képviselő-sége alatt többet tett, mint amennyit az elmúlt 30 évben az összes szabadelvű párti ujvidéki képviselők tettek és halmozzuk el őt szeretetünk minden jelével, acélozzuk meg lelkesedésünk tűzával harcra termelt magyar szívet.

Itt tartózkodása az eszme és az ő diadala nagygyűlésünk, a magyar nyelv igaz megnyilatkozása legyen.

A függetlenségi pártkör közgyűlése.

Népes közgyűlése volt vasárnap délután a függetlenségi körnek, amely ez alkalommal pártkörre alakult át. A közgyűlést Dr. Lustig Nándor nyitotta meg és a jegyzőkönyv vezetésére Dr. Piukovich Sándort kérte fel. Miután a határozatképességet konstataálta, kifejtette, hogy akkor, amidőn tíz hónappal ezelőtt a függetlenségi kör megalakult, általános szempontok vezérelték ennek megalakítását. Hátrahagytuk a nagy nemzeti küzdelmet, amelyet a nemzet folytatott elvei felfüggesztésével az osztrák uralom ellen. Nekünk szembe kellett szállanunk az idegen hatalommal, akkor nem éreztük fontosnak azt, ami bennünket egymástól elválasztott, hanem ami összetartott, a helyi viszonyok szerint egyesíteni kívántuk minden független érzelmű polgárát ennek a hazának. Ez a helyzet most megváltozott, újból felkerült a magyarságban a szét-huzás. Ismét tarthatatlan állapotok következnek, magyar támad magyar ellen, egymást akarják a magyarok megakadályozni a program keresztülvitelében. Mindezen körülmények közt egyetlenegy párt van, amely teljesen megfelel nekünk kívánságának. Tisztáznunk kell a helyzetet, legyünk egyenesek és őszinték. Ismerjük azt a feladatunkat, hogy egy lépéssel tovább kell haladnunk, hivatalosan meg kell adnunk azt a működési kört, amely az igazságnak megfelel. Ennek a körnek célja a politizálás. A függetlenségi kör mai formájában nem fejezte ki a célját. Legyen ez függetlenségi és 48-as pártkör, amely a párt elveit támogatja. Indítványozza, hogy a függetlenségi kör függetlenségi és 48-as pártkörre alakítsassék át. Miután ez egyhangulag elfogadtatott, Dr. Piukovich Sándor ismerteti azokat a pontokat, amelyek az eddigi alapszabályoktól eltérnek. Ilyen az, hogy a körnek tagja lehet minden feddhetlen, önjogu magyar honpolgár, aki a függetlenségi párt elveit vallja és hogy a pártkör elnöke a függetlenségi pártelnöke. Evvel kapcsolatban *Balla Árpád*, a függetlenségi és 48-as párt elnöke elfoglalja az elnöki széket. Kijelenti, hogy kitéve magát esetleges nehezteleseknek is már régi idő óta vállotta magáénak a függetlenségi párt elveit és támogatta a függetlenségi párt eszméit. Örömeinek ad kifejezést, hogy a kör és párt vezetése egy kézben van, amiáltal a surlódások megszűnése remélhető. Kifejti azt is, ha találkozik oly harcos, aki az

egyesületet jobban tudja fenntartani, készségesen, minden nehezítés nélkül engedi át a helyet. Személyes érdek nem vezette sohasem, hanem egy dolog, a független Magyarország iránt való igaz lelkesedése. Ezek után következett a választás és felolvastatott szeretett főispánunk sürgönye, amelynek értelmében az önálló bank ügyében *Teleki Arvéd* gróf beszámolójával kapcsolatban március 7-én lesz gyűlés. A választás eredménye egyébként a következő. Alelnök: 1. Bozsenik Béla. 2. Dr. Lusztig Nándor. 3. Lovrekovich Ferenc. 4. idb. Jójárt János. Titkárok: 1. Dr. Piukovich Sándor. 2. Gály József. 3. Deutsch Kálmán. Jegyzők: 1. Gögös Árpád. 2. Dr. Maros Károly. 3. Dr. Königstättler Ottó. 4. Gaál Ferenc. Gazdák: 1. Willety Vilmos. 2. Tomann Vencel. Pénztáros: Gábor Zsigmond. Ellenőr: Paul Keresztély. Ügyész: Dr. Fischer Henrik. Könyvtárosok: 1. Péterváry Sándor. 2. Török József (polgáriszkolai tanár). Számvizsgálók: Apró György, Bezzegh János, Gold Béla, Niedermayer Gyula, Ludwig József. Zászlótartó: Idei Illés, Brezina Antal. Választmány: Dr. Balla Aladár, Bruck Ferenc, Besze Mihály, Csorba Ferenc, Csipő Mihály, Czoczek Nándor, Dr. Deák Imre, Dr. Demetrovics Vladimir, Gögös Ignác, Guszek István, Hodoványi Andor, Hoffmann Mátyás, Irsay Antal, ifj. Jójárt János, Johnson Alfréd, Kocsis Miklós, Krón Richárd, Kardos Ignác, Karácsonyi István, Dr. Kovács Bódog, Linarics Vilmos, Ligeti Ferenc, Lehrer Mátyás, Geiszler József, Mamusich István, Mayer József, Dr. Márkus Demeter, Nyiry András, Pekló Béla, idb. Pintér Ignác, Palásthy Illés, Róka Imre, Róka János, Szremsevits János, Szabó István, Szabó Lajos, Schirschinger Győző, Szabó János, Szalay Lajos, Spirka József, Skutetzky Emil, Dr. Schosberger Sándor, Szűcs Ferenc, Dr. Várnay Ernő, Varga György, Weisz József, Wachtl Imre, Zsiros István.

A gazdasági bizottság ülése.

A gazdasági bizottság kedden délután fél 4 órakor ülésezett dr. Demetrovics Vladimir polgármester elnökle alatt. Az ülésen megjelentek: Balla Árpád, Bozsenik Béla, Brunner Ede, Geiszler József, Ilics Branko, dr. Jerkovic János, Jójárt János, Königstättler Otto dr., Kubinyi Károly dr., Lovrekovics Ferenc, Ludwig József, Mayer József, Szlávnics István, Varga György, Vilits Márk törv. biz. tagok, Profuma Béla polgármest-helyettes, Marczekovich Imre dr. főjegyző, Orbán Ignác műszaki tanácsos. A jegyzőkönyvet Lakits János aljegyző vezette.

A napirend előtt felszólalt Mayer József és felhívta a tanács figyelmét arra, hogy — bir szerint — Dungserszky Lázár ártézi kutató akar furatni a gőzfürdő vizellátása céljából. Minthogy ezzel az ártézi fürdő prosperálása veszélyeztetve van egyrészt, másrészt pedig ez a furandó kutató városi ártézi kutató vizbőségének rovására megy, szükségesnek találja a város a kutatóforrását megakadályozni. A bizottság határozatához képest a tanács ez ügyben intézkedni fog.

A nagyréti földek bérbeadásánál előadta *Profuma Béla*, hogy két ajánlat érkezett be: az egyik Princz szegedi lakosé, aki 21 koronát ajánlott holdanként, a másik Gerich

István és Hammer Antalé, akik 30 korona mellett akarták bérbevenni. Ilics Branko dr. egyik ajánlatot sem fogadta el és különösen tiltakozott az ellen, hogy a várossal szerződő bérlő albértbe adhassa a nagyréti. Balla Árpád és Königstättler Ottó dr. épen szociális szempontból kívánatosnak tartják az albértbe adhatás jogát és pártolják mint a városra igen előnyös a Gerich-Hammer-féle ajánlatot. Mayer József parcellázatni kívánja a nagyréti. Demetrovics polgármester bejelenté, hogy délután egy újabb ajánlat érkezett be Heim Lipóttól, aki holdanként 35 10 fillért ajánl, és az esetre, ha ajánlata el nem fogadtnék, újabb árlejtést kér. Königstättler Ottó ellenzi az újabb árlejtés kiírását, miután a pályázat 25-én lejárt. A bizottság március 9-iki terminussal újabb versenytárgyalás kiírását határozta el.

Pekló Béla és társai öt hold városi területet kértek örök áron, négyszögölenként 4 kor. 80 fillérért anyagraktár céljára a vasúti fűtőház közelében. A bizottság Balla Árpád ellenző felszólalása után elhatározta, hogy a MÁV-nak kínálja megvételre a telket.

Resch Miklós és társai 72 hold szőlőtelepnek eladását kérték a várostól 980 korona átlagos áron. A bizottság elutasította a kérelmet.

Erdőlak építésére 3100 koronát, a honvédlaktanya hiányainak pótlására 600 koronát szavaztak meg. A kórház ártézi vízzel való ellátására 13800 koronát szavaztak meg.

Hajós Miksa és Lajos az ártézi fürdőben létesítendő vegytisztító és gőzmosóda céljára helyiséget kívánnak bérelni. A bizottság úgy határozott, hogy 6 évre oly feltételek mellett adja bérbe, hogy bérlők évi 2000 korona bért kötelesek fizetni, ezenkívül az összes fürdőruhák mosását kötelesek ellátni.

Az állatvásárteret 15 holdra akarja nagyobbitani a tanács, a bizottság egyelőre függőben hagyja a kérdést.

A tisztviselői kar újabb kérvényt adott be a városhoz, amelyben kéri, hogy a decemberi közgyűlés határozata akként módosítsassék, hogy a telek ára négyszögölenként 4 korona legyen, amelyből 25% azonnal lefizetendő, 75% pedig 30 év alatt törlesztessék és hogy az ingatlan 10 év után szabadon átruházható legyen. Königstättler Ottó dr. hajlandó a kérelmet teljesíteni, de csak úgy, ha a város minden polgára kaphat hasonló feltételek mellett a jelentkezések sorrendjében telket. *Kubinyi Károly* mint nagyon méltányosat támogatja a tisztviselők kérését és ellenzi Königstättler dr. indítványát. Lovrekovics a kérvény elutasítása mellett foglal állást. Profuma Béla és Orbán Ignác felszólalása után a bizottság teljesíti a tisztviselők kérelmét azzal a módosítással, hogy a vételár 75%-a 10 év alatt legyen törlesztendő. A magyar Kaszinó kérvénye telek átengedése iránt hosszas vita után akként intéztetett el, hogy — szótöbbséggel — ingyen adassék telek.

Tomann Vencel 1907-ben 20 hold földet kapott évi 20 korona bérért baromfitenyésztési célokra. Minthogy szerződési kötelezettségének eleget nem tett és a telket takarmány termelésre használta, a tanács a bérösszeget 60 koronára emelte fel. Tomann beadványt intézett a tanácshoz, melyben kéri szerződésének felbontását. A

tanács, miután gyűlés van jog a szerződés felbontásáért pedig e kívánja, hogy megfizetésére nek találja a igen melegen lemondása me rekovich is. K ban, miután T vett be, hogy tessék. A bizo ványt. Ezzel a

Teleki A polgára. La kozunk besz Arvéd gróf ba mel látjuk, ugyanez a v lye felől, m mozzalom, z fejlesztése kö nek elismeré város diszpo sát célokra. sági bizottsá Aladár főisp délelőtt fél 1 egybehívását tanak egyetl diszpolgártár tása. A törv egyhagynag r

Kinevezés vizsgálatot ki fejezést nyer György tvh. r nek helyettes elnöklele alati zett husvizsgá bizottság orv tiszti főorvos

Áthelyez miniszter Dr. főgimnáziumi 1.) számitandó reáliskolához távozása min ziumra nézve, képzettségéné de veszteség is, amelynek

Népszert volt a D.M.K. adása, amely törvényszéki l ról*. Érdekes a halálbüntete ban, végig ve történetén egy denkor érthet tette azután, alkalmazták pedig kifejtet lését kívánja. szépszámú köv keltett. - Vasá ebben az idén vasó lesz Dr. cime: „Népk

Osztört tőkön, márciu Barta Félix ü eimen: „Scha

tanács, miután a bér nagyságát csak a közgyűlés van jogosítva módosítani, ajánlja, hogy a szerződés felbontassék, a 40 korona különbözet pedig elengedtesék. Königstädtler dr. kívánja, hogy Tomann Vencel a különbözet megfizetésére szoríttassék, mert neveltségnek találja a 20 korona bért. Jójárt János igen melegen foglalt állást a kártérítési igény lemondása mellett, amihez esatlakozott Lovrekovich is. Königstädtler dr. követelte azonban, miután Tomann moharért 1800 koronát vett be, hogy a kártérítési igény érvényesíttessék. A bizottság nem fogadta el ez indítványt. Ezzel a gyűlés 7 órakor véget ért.

HIREK.

Teleki Arvéd gróf Ujvidék diszpolgára. Lapunk vezető helyén foglalkozunk beszámolója alkalmával *Teleki Arvéd* gróf hatalmas egyéniségével. Örömmel látjuk, hogy az egész városban ugyanez a vélemény képviselőnk személye felől, melynek következménye az az mozgalom, *Teleki Arvéd* grófnak Ujvidék fejlesztése körül szerzett bokros érdemeinek elismerésül Ujvidék szabad királyi város diszpolgárává leendő megválasztását célokra. Husznál több törvényhatósági bizottság beadványt intézett *Balla Aladár* főispánhoz, melyben vasárnap délelőtt fél 11 órára rendkívüli közgyűlés egybehívását kérte, melynek tárgysorozatának egyetlen pontja: *Teleki Arvéd* gróf diszpolgártársai történendő megválasztása. A törvényhatóság egész bizonnal egyhangulag mondja majd ki határozatát.

Kinevezés. Az Ujvidéken rendezett, huszvizsgálókat kiképző tanfolyam e hó 6-án befejezést nyervén, a földm. miniszter az Illy György tvh. m. kir. főállatorvos, esetleg ennek helyettese, Friedmann Mór állatorvos elnöklele alatt működő, e tanfolyamon kiképzett huszvizsgálók képzésére hivatott vizsgáló bizottság orvosi tagjául Dr. Deák Imre tb. tisztii főorvost nevezte ki.

Áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Dr. *Benisch* Artur kir. kat. magyar főgimnáziumi r. tanárt a jövő tanévtől (szept. 1.) számítandó hatálylally a pécsi állami főreáliskolához helyezte át. Dr. *Benisch* Artur távozása mindenesetre veszteség a főgimnáziumra nézve, melynek tanári karában kiváló képzettségénél fogva előkelő helyet foglalt el, de veszteség a DMKE ujvidéki fiókjára nézve is, amelynek lelkes és ügybuzgó titkára volt.

Népszerű felolvasás. Vasárnap délután volt a D.M.K.E. hetedik ismeretterjesztő előadása, amely alkalommal dr. *Zoltán* Sándor törvényszéki bíró értekezett „A halálbüntetésről”. Érdekes, vonzó előadásban ismertette a halálbüntetésnek különféle formáit a multban, végig vezetett bennünket a halálbüntetés történetén egészen a mai napig. Állításait mindenkor érthető példákkal igazolta. Megemlítette azután, hogy ma milyen bűnemekre alkalmazzák a büntetés ezen formáját, végül pedig kifejtette, hogy a halálbüntetés eltörlését kívánja. Sikerült felolvasása, amelyen szép számú közönség jelent meg, nagy tetzést keltett. - Vasárnap március 4-én d. u. 5-kor lesz ebben az időnyben a legutolsó felolvasás. Felolvasó lesz Dr. *Piukovich* Sándor, felolvasásának címe: „Népköltészet a Balkánon”.

Osztörtöki kaszinó esték. Ma csütörtökön, március 4-én az est megnyitója Dr. *Barta* Félix ügyvéd ur előadása lesz, ezen a címen: „Shakespeare nólakjai”.

Előadás. Vasárnap és hétfőn délután az „Ujvidéki Katholikus Olvasókör”-ben igen érdekes előadásokat tartott *Barsy* Viktor róm. kath. s.-lelkész vetített képek kíséretében „Az éjjeli nap országa” címén.

Orkán. E hó 1-2-ra virradó éjjel valószínű orkán dühöngött, mely 2-án délelőtt érte el tetőponját, de dél felé mindinkább elült. Repülő kalapok, földhöz vágott emberek, ledöntött cégtáblák, összezuzott üvegtáblák, főleg pedig megbontott háztetőknek utcaszerte heverő cserepei jelezték a már rémületessé vált s a végítéletre emlékeztető orkán dühöngésén. Szerencse az üvöltő orkán mellett, hogy emberéletben nem történt baj s hogy 5 helyen jelzett, de hamar elfojtott kéménytüzeket kívül nagyobb tűz kitérésétől megkímélve maradtunk.

Eljegyzés. Kondorosy Miklós városi rendőrkapitány jegyet váltott özv. *Bakmasné* szül. *Vuics* Zsófia urnóval Zomborból. Gratulálunk.

Garázda katoná. *Kovacevics* Radován a 70. gyalogezred közlegénye vasárnap éjjel betért a *Petőfi*-utnai *Konstantinápoly* kávéházba, hol garázdálkodni kezdett és midőn őt ezért a tulajdonos neje kiutasította, oldalfejeverével támadt reá, úgy hogy a jelenlevők alig tudták lefegyverezni majd a rendőrségnek átadni.

A messinai és ajkai szerencsétlenek részére a helybeli áll. polg. leányiskola növendékei 68-80 k.-át gyűjtötték. Ezt az összeget az igazgatóság a „Budapesti Hírlap” utján rendeltetési helyére juttatta.

Duhaj legények. Ördög János, Juhász Pál és Basa Árpád mint híres verekedőt régen ismerősek rendőrségünk elé, alig mulik ünnep vagy vasárnap, hogy valakiben bele nem kötnének. Vasárnap este ifj. *Szabó* Istvánt és ifj. *Csipő* Jánosét támadták meg minden ok nélkül amint azok a *Dugovics*-utcai *Csipő*-féle vendéglőből hazafelé indultak és mindhároman késeket rántva elő, úgy *Szabó* mint *Csipő* összeszurkálták. A duhaj legények ellen rendőrségünk az eljárást megindította.

Műkedvelői előadás. Az ujvidéki Polg. Magyar Daloskör f. március 7-én vasárnap a *Dungyerszky* színházban műkedvelői előadást rendez. Szinre kerül: „Az Aranykakas” című igen mulatságos és kacagtató énekes bohózat, mely előadás iránt joggal nagy az érdeklődés; nem csak azért, mert a szerepek a legjobb kezekben vannak, hanem mert az egyesület eddigi sikerei teljes biztosítékot nyújtanak arra nézve, hogy egy kellemes és mulatságos estben lesz részük mindazoknak, kik ezen előadást meglátogatják. Ezen előadás tiszta jövedelme városunk ezen egyedüli magyar polgári dalegyületének utazó alapja javára fordítatik. Derék dalosaink ugyanis augusztus 20-án *Kecskeméten* megtartandó országos dalversenyen mint versenyzők vesznek részt a II. csoportban, *Révfy Géza* „Rákóczi dal” című pályanyertes műve és *Lányi Ernő* „Őszi dal” című pályadíj nyertes művésznének elneklésével.

Lápvirág. *Farkas* Ferenc dr. szabadkai szinigazgató elfogadta előadásra *Gallovich* Jenőnek, a D.M.K.E. főtítkárának *Lápvirág* című három felvonásos énekes szinművét, amelyhez *Hubay* Jenő irt gyönyörű énekszámokat. *Gallovich* Jenőnek *Keresztény* című szinművét ugyancsak most fogadta el előadásra a kolozsvári nemzeti színház is.

Kisajátítások. A szabadka-gombosi h. é. vasut mintegy 96 hold száutóföldet sajátított ki Szabadka városától és szabadkai gazdaktól. A gazdák 80 s néhány hold földjük kisajátítása ára fejében 102.048 k. 76 fillért kapnak.

„Hermes” Kereskedelmi Tudakozó
Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc-utca 39. Délmagyarország legmegbízhatóbb hiteltudósító irodája. Tulajdonos: *Böhm Armin*.

Legfinomabb csemege-különlegességek, folytonos ujdonságok *Wagner* testvéreké Ujvidéken.

Felolvasó szerkesztő: *Pap* Sándor.
Laptulajdonos: *Balla* Árpád.
Igazgató: *Zanbauer* Ágoston.

Nyilt-tér.

Ez éppen gonosz egy időjárás, *Müllerné* asszony —

most nincs már tél, de még nyár sincs. A ki ilyenkor nem edzett, könnyen nagy bajba kerül. De hála az Égnek, nálam mindenki egészséges. Én mindig otthon tartom *Fay* valódi szodeni ásványvizet és nálam nem is hall sohasem köhögést és erősen meghűlé sem vagyok soha. Mert hát *Fay* valódi szodeni vizet valószínűsít. És olcsó; csak 1 korona 25 fillér egy skatulya, a melyet mindenütt meg lehet venni. De sommiestre se engedjen utánzatot magára tukmálni, hanem mindig határozottan a valódi *Fay*-félét kérje.

Vezérképviselő: Ausztria-Magyarországra: *W. Th. Guntzert*, Wien, IV. Gr. Neugasse, 17.

Hirdetések.

258. végrh. 1909. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az ujvidéki kir. járásbíróságnak 1909. évi V. 12. számú végzése következtében *Dr. Roth Hugó* kolozsvári ügyvéd által képviselt *Sebestyén Géza* kolozsvári lakos javára 13000 k. s jár. erejéig 1909. évi június hó 18-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 1602 kor-ra becsült szobatorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az ujvidéki kir. járásbíróság 1909. V. 12/2. számú végzése folytán 3000 k. tőkekövetelés, ennek 1908. évi dec. hó napjától járó 5% kamatai 1/2% váltódíj és eddig összesen 531 kor. 20 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Ujvidéken *alperes lakású Andrássy-utca 2. szám alatt* leendő megtartására 1909. évi március hó 10-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók zennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Ujvidéken 1909. február hó 22-én.

Basch Sándor,
kir. j. végrehajtó.

Csenevész gyermekek

gyorsan egészségesekké válnak, ha a SCOTT-féle Emulsiót szedik. A javulás már az első adag használata után észlelhető.

A SCOTT-féle Emulsió

oly édes, mint a tejszín és a beteg szívesen veszi be és megemészti még akkor is, ha a tejet visszautasítja. Köszönetadásu, hogy az orvosok az egész világon legmelegebben ajánlják a

Scott-féle Emulsiót.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

As Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halasat — kérjük figyelembe venni. 3-4 Kapható minden gyógytárban.

Feltűnően szép, jó, elegáns és olcsó!
Teljes kavaházi, szállodal és minden egyéb berendezéseket legjobban vásárol

BRUMMEL TESTVÉREK

ujjonan megnyitott és óriási választéku fa-, vas-, réz- és kárpitos-butintermelben

UJVIDÉKEN, KOSSUTH LAJOS-UTCA 45.

az örmény-templom mellett.

Bátrak vagyunk Ujvidék és környéke n. é. közönségének figyelmét új vállalatunkra felhívni, egyben arra kérni, hogy szükséglete esetén első sorban is terméinket — **vételkényszer nélkül** — meglátogatni sziveskedjék. Összeköttetéseink a világ elsőrangú gyáraival azon kellemes helyzetbe juttatnak, hogy nagy-rabecsült áráink legmesszebbmenő igényeit is kielégíthetjük. Továbbá szíves tudomásul szolgáljon, hogy nagy súlyt fektettünk kárpitos- és díszítő-munkáinkra.

Teljes hálószoba-berendezés készletben:

2	fényezett szekrény
2	ágy
2	éjjeli szekrény
1	mosdó állvány
1	tükör kerettel
4	szék
1	asztal

Az egész készlet csak 137 forint.
Rendelések és javítások pontosan eszközöltek és házhoz szállítanak.

A n. é. közönség b. pártfogásáért esedezve, maradunk kitünő tisztelettel

7-52

Brummel Testvérek.

Elvünk: Nagy forgalom, kevés haszon!

Több, igen jó karban lévő, Adlergépre becsesült használt, Remington, Yost, Franklin, Barlock stb. rendszerű

IRÓGÉPEK

jutányos árban eladó.

Klees József és fia cégnél

Ujvidék, fő-utca 21.

a látható írású Adler írógép képviselőinél.

Kellékek minden rendszerű írógéphez, raktáron. — Írógépek javítása, karbantartása jutányos árban.

A világhírű Salvator sör a

„Salvator“ pincéhez címzett

Paulaner sörfőzdéből Münchenből

megérkezett és a míg a készlet tart, hordókban és palackokban kapható.

BAUER GYULA,

sörnagykereskedőnél

2-3

Uzspenzka-utca 5. sz.

Salvator-sör.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy a híres és kedvelt eredeti bajor **Salvator-sör** megérkezett és a mai naptól kezdve sörcsarnokban kimérésre kerül.

Ugyancsak üzletemben minden időben jó ételek és hamisítatlan borok, olcsó villásreggeli és vacsora kiszolgáltatásáról gondoskodom.

Tisztelettel

Kopolovits József

4-6

vendéglős.

Felhívás!

Felkérem az izraelita polgárságot, hogy az izraelita hitközség előjáráság határozata folytán

MOZZOS

szükségletüket ideje korán nálam megrendelni sziveskedjék, mert tartalék-készletet nem sűtök.

Rendelések levelezőlapon is eszközölhetők.

2-2

Tisztelettel
Schlangner József.

Nagy lakás.

mely 7 szobából, konyhából, fürdőszobából és összes mellékhelyiségekből áll. f. é. május hó 1-től kiadatik.

Fővilágosítással szolgál a háztulajdonos.

IVKOVITS NIKOLA,
Duna-utca

Vincellér,

Aki a szállóajtáshoz, szálló műveléshez ért, a gyümölcsfa-oltásban járatos, a kamenicai szállómban főlvéteket azonnal.

Bővebb felvilágosítás:

Ivkovits György,
nyomdatulajdonosnál

1-3

Ujvidék, (Duna-u. 13.)

Irnok

1600 korona, lakás és évi százhusz liter bor kezdő évi fizetéssel, ki a román és szerb levelezésben teljesen gyakorlott, nős, kiscsaládu, vagy nőtlen, vidéki vállalatnál két havi próbaidő után állandóan felvéteket. *Állás azonnal elfoglalható.*

Cím: **Nagy Gábor Kóly Biharmegye,** posta távirtda helyben. 2-3

MEGNYITÁSI JELENTÉS!

Van szerencsém Ujvidék város és környéke n. é. közönségének, valamint a helybeli és vidéki orvos uraknak becses tudomására hozni, hogy a nagyméltósági m. kir. belügyminiszterium engedélye folytán a városi hatóság által megejtett vizsgálat, után a magyar koronához címzett

gyógyszertáramat

mai nap az Erzsébettéren megnyitottam.

Midőn e megnyitási jelentést nyilvánosságra hozom, szükségesnek tartom kiemelni, hogy idő és anyagi áldozat kimélete nélkül, *modern keretben berendezett gyógyszertáramat* a rendes szereken kívül oly szakmába vágó mindennemű gyógyszer különlegességekkel is szereltem fel, hogy a mai kor legmesszebbmenő követelményeinek megfelelni képes vagyok.

Ennélfogva készséges szolgálatomat felajánlva és a n. é. közönség szíves pártfogását kérve, igyekezetem mindenkor oda irányuland, hogy az általános megelégedést kiérdemeljem.

Tisztelettel

Küchler Béla,

gyógyszerész.

3-5

BOROK

kisebb és nagyobb mennyiségben 25 korona hektója eladó.
2-5 Gárgyán Imre Szeged, Kórház-utca 13.

KIADÓ LAKÁS.

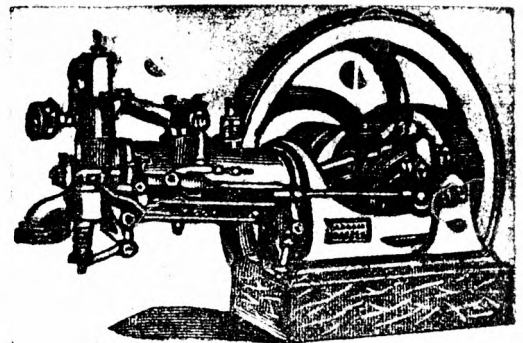
Duna-utca 10. sz. alatt, a fa-tér piacon f. é. május hó 1-től egy lakás, mely 4 szobából, eselőszobából, konyhából, nagy csukott folyosóból, élőkamrából, pincéből stb. áll, kiadó.

Ivkovits Nikola,

1-4

háztulajdonos.

Legmesszebbmenő jótállás! Kedvező fizetési feltételek!

A Drezdai Motorgyár RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG

Németország egyik legrégebbi és legnagyobb

MOTORGYÁRA

szállítja az elismert

legtökéletesebb-, legtartósabb, legszabatosabb

járasu, legbiztosabb es legolcsóbb üzemű

Benzin-,

Gáz,

Szivógáz-

Nyersolaj-,

Acetylen-,

3-12

Motorokat és Lokomobilokat.

Vezérképviselőt és raktár **Gellért Ignác és Tsa**
Budapest, Teréz-körut 41. Telefon: 12-91.

Kitünő minőségű szeremi természetes bor

saját szőlőbéli termés literje 52 fill. Valódi

szilvórium és törköly literje 1 k. *Strangarov*

Mita, a „vörös szívhez“ c. vendéglős házában,

Ujvidéken kapható 3-10